

HANNUKAISEN KAIVOSKATSAUS

Nro 24

LEIF RAMM-SCHMIDT

DI, KEMIA, ERIKOISALA TEOLLISUUDEN VAATIVIEN JÄTEVESIEN PUHDISTUS

ESITYS KELLOKAS 4.4.2026

*Iläksen
stävät*

Ajankohtaiset asiat

-
-
- Muutokset lupaprosesseissa
  - Historian kertausta
  - Naturalausunto ja vaikutus lupaprosesseihin
  - CRMA – EU:n “ohituskaista”
  - Kaunis Iron tilanne
  - Rauta- ja kuparirikasteen hintakehitys
  - Kaivosmineraaliverosta

Muutoksia kaivosluvituksen prosesseissa 1.1.2026

➤ **YVA-vaihe (LVV-virasto)**

- Naturalausunto (LVV-virasto)

➤ **Ympäristö- ja vesitalouslupahakemus (LVV-virasto).** Edellyttää hyväksyttyä Naturalausuntoa

➤ **Kaivoslupahakemus (TUKES).** Edellyttää hyväksyttyä Naturalausuntoa

➤ **Kaavoitus (kunta)**

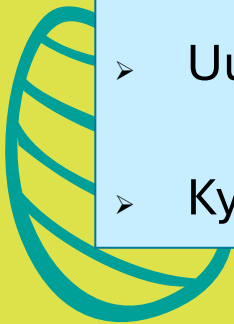
Kaivoslupaprosessi on edelleen riippumaton muista prosesseista!

Lupa- ja valvontavirasto on valtakunnallinen ja monialainen valtion keskushallinnon viranomainen, joka hoitaa useita aloja koskevia lupa-, valvonta-, rekisteröinti-, toimeenpano- ja ohjaustehtäviä.

*Iläksen
stävät*

Hankkeen historia lyhyesti

- Rautaruukki Oy ja Outokumpu Oy louhivat rautaa pienessä mittakaavassa Rautuvaarassa ja Hannukaisessa 1975 – 1990. Louhinta päättyi v. 1990 kannattamattomana.
- Nykyinen hanke alkoi valtauksella v. 2005, Northland Mines Oy (omistaja Northland Resources)
- YVA-vaihe käynnistyi joulukuussa 2010, uudistettiin 2013, ELY hyväksyi v. 2014 puutteista huolimatta
- Northland Resources meni konkurssiin v. 2014, syynä rautarikasteen hinnan putoaminen alle 100 USD/t
- Uusi omistaja v. 2015 Tapojärvi Oy - tytäryhtiö Hannukainen Mining Oy perustetaan
- Kysymyksessä Euroopan suurin rautakaivosavolouhos, kaivospiiri n. 3.000 ha (30 km²)

Kaivoslupatilanne

- Ensimmäinen kaivospiirihakemus jätettiin Northlandin toimesta TUKES:ille 22.12.2010, vanhan kaivoslain mukaan (1965)
- Hannukainen Mining päivitti hakemuksen 17.12.2015, kuulutus 5.4.2016
- Kaivospiiripäätös kumottiin Pohjois-Suomen HaO:ssa 1.4.2020 (päätös 20/0118/1)
- Nyt toimitaan vuoden 2011 kaivoslain mukaan
- Kaivoslupaa haettiin toistamiseen, kuulutettu 18.5.2022, ei vieläkään päätöstä, asia nyt TUKES:issa, joka **17.3.2026 on keskeyttänyt lupakäsittelyn** johtuen hylätyistä Natura-lausunnoista
- KHO:n kaavapäätöksen ja uusien pohjavesiluokitusten johdosta **hakemus on vanhentunut ja tullaan ilmeisesti kuuluttamaan kokonaan uudelleen**
- Uusin eli vuoden 2023 kaivoslaki tulee mahdollisesti sovellettavaksi?

Kaavoitus

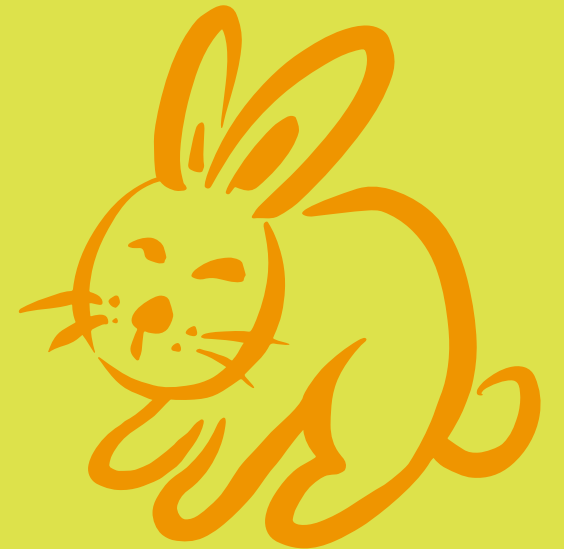

- Kaavoitus alkoi jo v. 2011, keskeytyi 2014, kuulutettu virheistä johtuen kahteen kertaan, valtuuston myönteinen päätös 10.5.2021
- Kaavapäätöksestä valitettiin Pohjois-Suomen HaO:een, joka kumosi kaavan lain vastaisena 30.4.2024, ongelmina Hannukaisen kylä, poronhoito ja pohjavesi (Päätös 802/2024)
- Kunta valitti päätöksestä, mutta KHO vahvisti HaO:n päätöksen Hannukaisen haitallisista vaikutuksista 9.4.2025, suojavalli ei vakuuttanut KHO:ta, kaava on edelleen lain vastainen (KHO:n ennakkopäätös 804/2025)
- **Kaivosyhtiön mukaan uudelleen kaavoitus on jo käynnistynyt, vaikka Kolarin kunnassa siitä ei ole tietoa!**
- **Kunta on laatimassa "Kaivoksen tiekartan", millä tavoitellaan kaivoksen tuloa**

- Ympäristö- ja vesitalouslupahakemus jätettiin ensimmäisen kerran v. 2015, kuulutettiin virheistä johtuen moneen kertaan, AVI esitti 120 täydennyskysymystä
- Koerikastusraportin salaus kaatui Hallinto-oikeudessa 17.8.2020
- Yhtiö peruutti hakemuksensa 6.11.2020, koska kaikkiin kysymyksiin ei ollut saatu vastauksia
- Yhtiö jätti uuden hakemuksen 10.12.2021, johon AVI esitti 80 täydennyskysymystä. AVI hylkäsi neljännen jatkoaikapyynnön 15.12.2023 ja päätti jättää hakemuksen tutkimatta.
- **Uutta hakemusta ei ole vielä jätetty. Ympäristölupa edellyttää hyväksyttyä Natura-lausuntoa. Kolmas kerta toden sanoo....?**
- Oikeusprosesseja on ollut ainakin 6 tai jopa 7 kappaletta. Voidaan syystäkin kysyä: tuleeko tästä koskaan valmista?

Naturalausunnosta ja TLV:n selkeytsaltaasta

LVV antoi kielteisen Naturalausunnon 2.3.2026

Viranomaiselta tyrmäys Hannukaisen kaivoshankkeen Natura-arvioinnille

Kuukelilehti 18.3.2026

PÄÄKIRJOITUS

Kiviä mainarin saappaassa

Kuukelilehti 18.3.2026

Yhtiö laatii Natura-arvioinnin, josta LVV antaa Naturalausuntonsa

LVV: ”Natura-arviointia **ei ole laadittu asianmukaisella tavalla**, joten se ei anna edellytyksiä sulkea pois Hannukaisen kaivoshankkeen Tornion-Muonionjoen Natura-alueeseen kohdistuvia **merkittävästi heikentäviä vaikutuksia**. Hannukaisen kaivoshankkeen kaivosluvan ja rakentamisvaiheen vaikutuksista ei saa Natura-arvioinnin perusteella riittävää käsitystä.”

- Natura-lausunto annettiin nyt jo kolmannen kerran, toinen (v. 2019) oli myönteinen varauksella
- Yhtiön tulee laatia uusi Natura-arviointi, jolle LVV aikanaan antaa lausuntonsa
- TUKES pyytää Natura-alueiden maanomistajilta lausuntoa Natura-arviosta (omistajia 660 kpl)

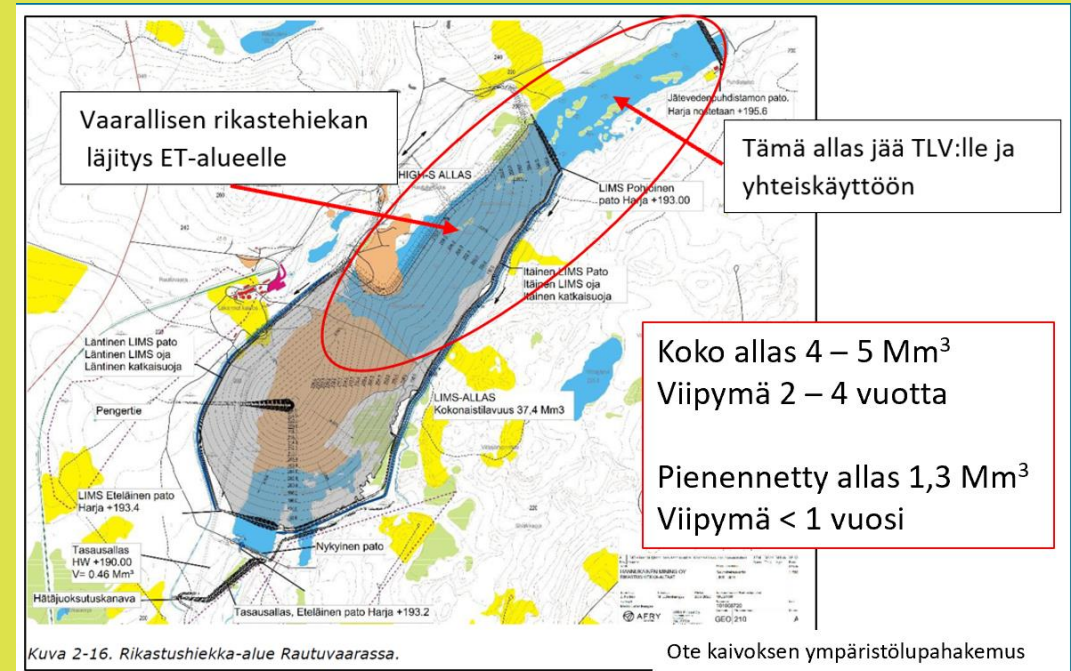
Natura-arvioinnissa 1.9.2025 useita puutteita ja virheitä

Hannukainen Mining on 320 sivuisessa arvioinnissaan onnistunut osoittamaan, että TLV:n selkeytsaltaan pienentäminen kolmasosaan vain parantaa puhdistustehoa!

”Jaetulta jälkiselkeytsaltaalta lähtevän veden pitoisuudet jäävät nykytilannetta pienemmäksi kokonaisfosforipitoisuutta lukuun ottamatta.”

Virhe johtuu mm. siitä, että HM on olettanut kokonaistypen poistuvan uudessa laitoksessa 70%. Todellisuudessa (v. 2022 – 2024) poistuminen on keskimäärin ollut 0%. Laitoksessa ei ole edes kokonaistypen poistoprosessia. Altaassa kuitenkin poistuu 90%

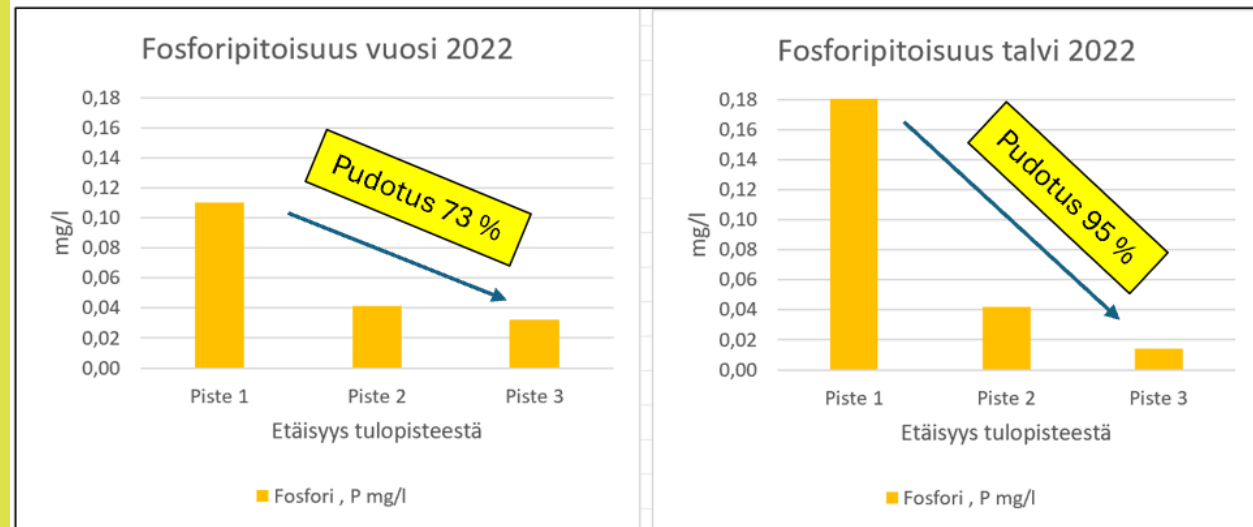
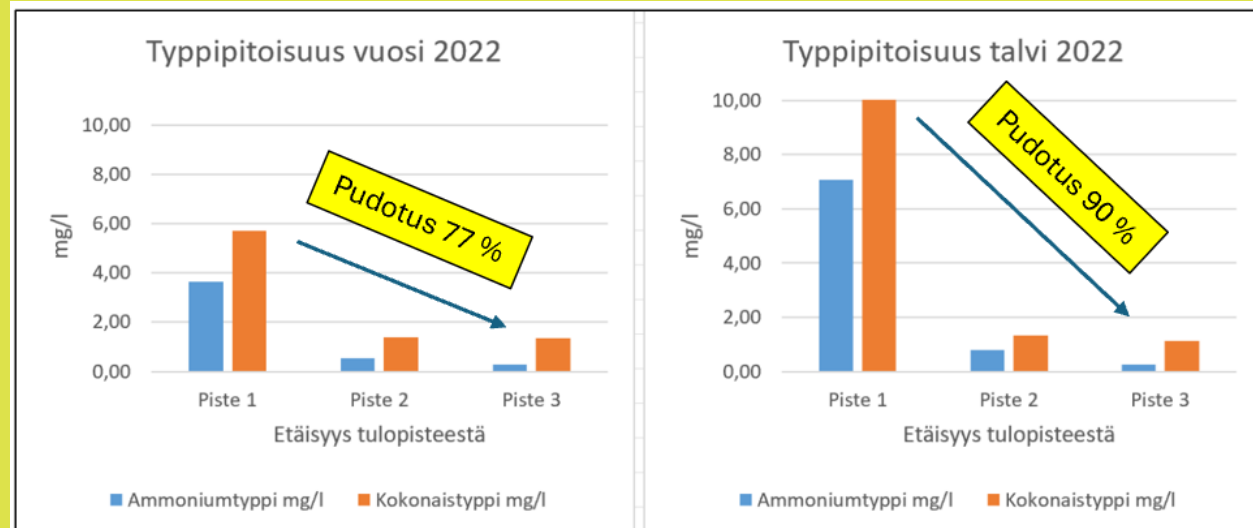
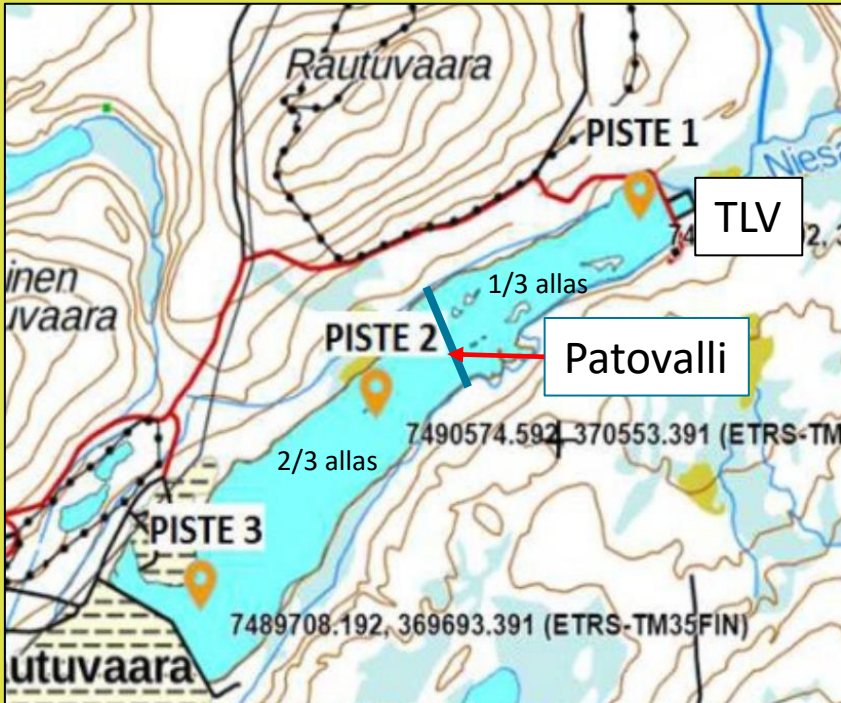
Kaivoskaavan mukainen suunnitelma

Isossa altaassa poistuu nyt > 90% puhdistetun jäteveden kokonaistyyppi- ja fosforikuormasta

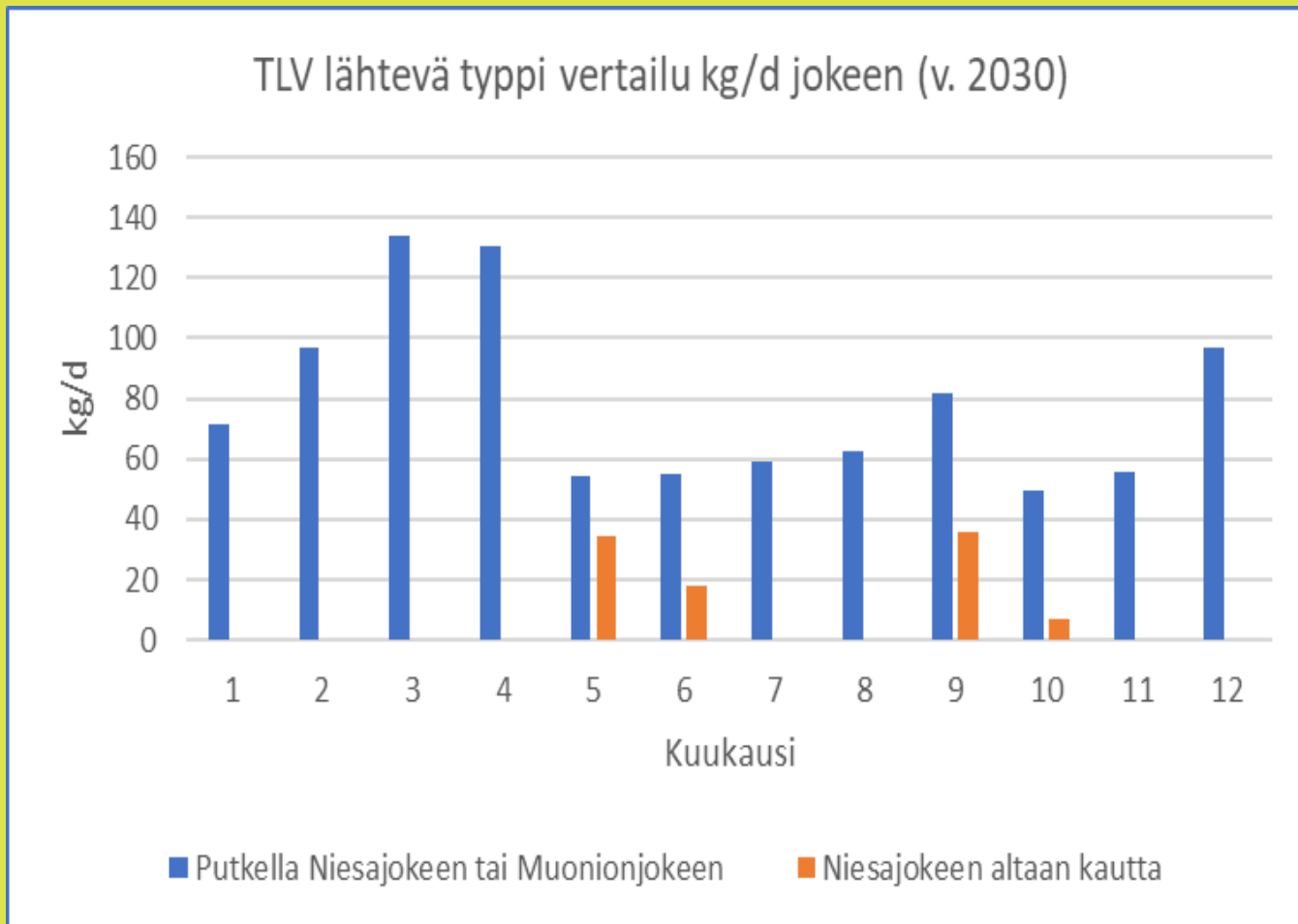
**Altaasta ei pidä missään tapauksessa luopua!
Lupaehdot tiukkenevat lähitulevaisuudessa
(uudet EU vaatimukset) – allas hoitaa nämäkin**

Jälkiselkeytsaltaan vaikutus typen ja fosforin poistumiseen

Pisteen 3 pitoisuus vastaa hyvin vuosina 2009 – 2010 altaasta puretun veden laatua – Piste 1 lähinnä ”putken jatke”

Vaikutus typpipäästöön (altaan kautta tai ohitus)

Kuukausi	Putkella Niesajokeen tai Muonionjokeen kg N/d	Niesajokeen altaan kautta kg N/d
1	71,3	0,0
2	96,8	0,0
3	134,1	0,0
4	130,6	0,0
5	54,0	34,4
6	54,8	17,8
7	59,2	0,0
8	62,7	0,0
9	81,7	35,6
10	49,6	6,9
11	55,9	0,0
12	97,0	0,0
Keskiarvo	79,0	7,9
Vuosi, kg	28 826	2 881

Yhdessä kaivoksen kanssa Muonionjoen laatuluokka putoaisi yhden luokan verran, mikä pitäisi olla lain vastaista!

Kaivosyhtiön toimenpiteet Naturalausunnon johdosta

Hannukainen Mining: ”Kolarin kaivoshankkeen Natura-arviointia täydennetään Lupa- ja valvontaviraston (LVV) lausuntojen perusteella.”

”Kyse ei ole hankkeen hylkäämisestä, vaan lupaprosessin vaiheesta, jossa selvityksiä tarkennetaan viranomaisen esiin nostamien puutteiden perusteella.”

”Hannukainen Miningin mukaan täydennystyö käynnistetään **yhteistyössä viranomaisen kanssa**. Tavoitteena on täydentää arviointia siten, että kaikki vaikutukset on kuvattu yhtä selkeästi ja kattavasti.”

**Yhtiön mielestä tämä on ihan ”normaali” prosessi!
Mutta, miten paljon viranomaisen saa auttaa?**

*Iläksen
stävät*

CRMA

CRMA-hankkeet 2. kierroksella (haku 15.1.2026)

Strategic Projects for the EU

MAP LEGEND

Extraction

Processing

Recycling

Substitution

Al	Aluminium
B	Boron
BRMs	Battery Raw Materials ¹
Co	Cobalt
Cu	Copper
Ga	Gallium
Ge	Germanium
C	Graphite
Li	Lithium
Mg	Magnesium
Mn	Manganese
Ni	Nickel
PGMs	Platinum Group Metals
REEs	Rare Earth Elements
W	Tungsten

¹ Battery Raw Materials refer to lithium, cobalt, nickel, manganese and graphite

Disclaimer: The location of projects is based on a regional scale and doesn't reflect their exact geographical locations

Hannukainen Mining on ilmoittanut että **eivät ole hakeneet CRM-statusta tällä hakukierroksella**

Suomesta haki 10 hanketta, tietoa hakijoista ei ole luovutettu. Tämä on mielestämme lain vastaista (erityisesti EU:n Aarhus sopimus)

Valtioneuvosto päättää vastustamisesta 16.4.2026 jälkeen

Komission toimikunta julkaisee hyväksytyt hakijat aikaisintaan 15.5.2026

Strategisen aseman saaneet hankkeet saavat eräitä etuja, jotka liittyvät kansallisesti muun muassa lupamenettelyihin. Näihin etuihin lukeutuvat esimerkiksi jäsenvaltiota **sitovat lupamenettelyjen enimmäismääräajat** sekä mahdollinen asema **erittäin tärkeän yleisen edun mukaisina hankkeina**, mikä edistäisi hankkeen asemaa lintu- luonto- ja **vesipuitteidirektiivien mukaisessa poikkeusharkinnassa**.

Maäksen stävät

Kaunis Iron

Kaunis Iron tilanne

Ruotsin korkein oikeus ei myöntänyt valituslupaa Yhtiön ympäristölupa-asiassa.

Päätös 2.2.2026. Sahavaaran laajennusinvestointi voi nyt käynnistyä Uumajan käräjäoikeuden luvalla. Jäteveden puhdistuslaitos (kalkkisaostus) joudutaan nyt rakentamaan. Tässä poistetaan vain raskasmetalleja.

Yhtiön talous jatkuu tappiollisena:

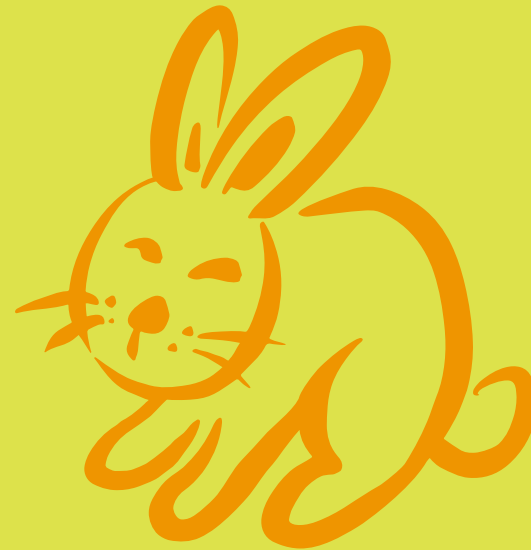
- Taloustilanne 2025 oli myös tappiollinen –77 miljoonaa Euroa

År 2025	Q1-2025	Q2-2025	Q3-2025	Q4-2025	Yht.
Järnslig 68%, kton	429	476	435	560	1 900
Nettoomsättning, MSEK	384	349	616	421	1 770
Rörelseresultat (EBIT), MSEK	-79	-168	7	-571	-811
Avkastning på kapital, %	-7 %	-15 %	-10 %	-36 %	-17 %
Liikevaihto	169	MEUR			
Liiketulos (EBIT)	-77	MEUR	(Sisältää poistoja 51 MEUR)		

- Huolestuttavaa on, että hanke ei kannata, vaikka omistajat saivat kaivoksen käytännössä ilmaiseksi

Metallien hintakehitys ja kaivosmineraaliverosta

Rautarikasteen ja kuparin hintakehitys

Kaivosveron tuotto kunnille ja valtiolle

2024 - 2025

Metallien vero 0,6% markkina-arvosta
Teollisuusmineraalit 0,2 EUR/t hyötykiveä
Kunnille 60%

https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2023/314#sec_2

2026

Metallien vero 2,5% markkina-arvosta
Teollisuusmineraalit 0,6 EUR/t hyötykiveä
Kunnille 30%

Uusi vero 2026:

Metallit 4,16 kertaiseksi
Hyötykivet 3 kertaiseksi

Kaivosvero kunnittain	Kunnille 2024 (60%)	Kaivosvero 2024 Yhteensä (100%)	Kaivosvero 2026 2,5% tai 3x	Kunnille 2026 (30%)
Sotkamo (myös mineraalikaivos)	4 886 546 €	8 144 243 €	33 934 347 €	10 180 304 €
Sodankylä	4 413 208 €	7 355 347 €	30 647 278 €	9 194 183 €
Keminmaa	4 167 509 €	6 945 848 €	28 941 035 €	8 682 310 €
Kittilä	2 021 177 €	3 368 628 €	14 035 951 €	4 210 785 €
Siilinjärvi	1 683 286 €	2 805 477 €	8 416 430 €	2 524 929 €
Kajaani	1 020 046 €	1 700 077 €	7 083 653 €	2 125 096 €
Huittinen	208 145 €	346 908 €	1 445 451 €	433 635 €
Lappeenranta	110 398 €	183 997 €	551 990 €	165 597 €
Polvijärvi	76 790 €	127 983 €	533 264 €	159 979 €
Parainen	75 870 €	126 450 €	379 350 €	113 805 €
Lohja	21 342 €	35 570 €	106 710 €	32 013 €
Vimpeli	10 777 €	17 962 €	53 885 €	16 166 €
Kemiönsaari	8 120 €	13 533 €	40 600 €	12 180 €
Salo	6 170 €	10 283 €	30 850 €	9 255 €
Juuka	6 024 €	10 040 €	30 120 €	9 036 €
Lapinlahti	3 681 €	6 135 €	18 405 €	5 522 €
Kuopio	3 272 €	5 453 €	16 360 €	4 908 €
Paltamo	2 385 €	3 975 €	11 925 €	3 578 €
Kitee	1 895 €	3 158 €	9 475 €	2 843 €
Suomussalmi	315 €	525 €	1 575 €	473 €
Yhteensä	18 726 956 €	31 211 593 €	126 288 654 €	37 886 596 €
			Mineraalikaivos	

Kaivosvero 2024 = 31,2 MEUR

Kaivosvero 2025 = 33,0 MEUR

Kaivosvero 2026 = 126,3 MEUR (arvio)

**Perustuu n. 4 - 5 miljardin euron
arvoisiin materiaaleihin (metallit +
hyötykivet)**

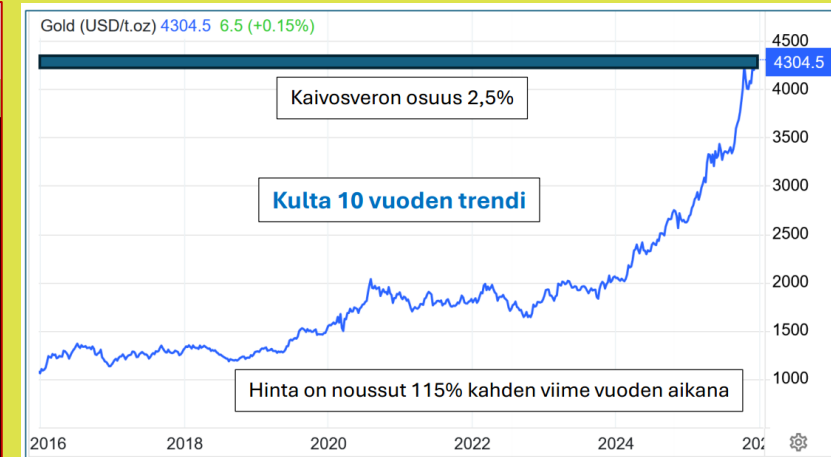
**Vuonna 2026 kuntien osuus
nousee n. 2-kertaiseksi verrattuna
v. 2024**

Kaivosmineraalivero - metallien markkina-arvot

Vero lasketaan edellisen vuoden markkina-arvoista				
Verovuosi	2024	2025	2026	
Markkinahinta	2023	2024	2025	
Kaivosmineraali / yksikkö	euroa	euroa	euroa	Muutos 2024 - 2025
Hopea (Ag) / kilogramma	694,07	840,16	1 133,77	34,9 %
Koboltti (Co) / tonni	31 706,46	24 328,30	30 751,51	26,4 %
Kromi (Cr) / tonni	3 238,22	3 483,63	2 794,21	-19,8 %
Kulta (Au) / kilogramma	57 727,28	70 974,03	97 598,29	37,5 %
Kupari (Cu) / tonni	7 848,14	8 454,50	9 241,13	9,3 %
Litium (Li) / tonni	113 614,98	30 407,99	27 510,03	-9,5 %
Nikkeli (Ni) / tonni	19 875,59	15 538,70	13 457,01	-13,4 %
Palladium (Pd) / kilogramma	39 731,81	29 211,25	32 700,69	11,9 %
Platina (Pt) / kilogramma	28 696,53	28 391,03	36 312,55	27,9 %
Sinkki (Zn) / tonni	2 452,23	2 569,22	2 543,52	-1,0 %
Lyijy (Pb) / tonni	1 976,68	1 913,43	1 740,61	-9,0 %
Uraani (U) / kilogramma	126,13	175,7	142,18	-19,1 %
Rauta (Fe)/tonni	0,2 EUR/t malmia	0,2 EUR/t malmia	534,06	Uusi!

Uutena asiana raudan hinta määräytyy kuumavalssatun raudan Fastmarkets markkinahinnalla, ei rautarikaste (onko verottajan lapsus?)

Hannukaisen kaivosvero olisi tämän mukaan 18,7 MEUR + kuparin ja kullan vero
Yhteensä n. 22 MEUR vuodessa

**Kevitsan kaivoksella alkaa muutosneuvottelut – lähes 300 ihmistä neuvotte-
luiden piirissä, päätös kaivoksen tule-
vaisuudesta on jäissä**

Yhtiö kertoo taustalla olevan kaivosveron nelinkertaistuminen.

**Kittilän kultakaivoksella alkaa muutos-
neuvottelut – voi johtaa 90 työsuhteen
päättymiseen**

**Kaivosvero tulee kansantaloudelle kal-
liiksi**

Kaivosvero hirvittää

**Veronkorotukset johtivat kaivosyhtiöis-
sä välittömästi väen vähennyksiin –
jopa alan sisällä yllätyttiin**

**Kevitsan työntekijät odottavat
pelonsekaisesti tulevaa**

**Kyselytutkimus: Kaivosverojen korotuksilla
vähäinen tuotto, valtio voi menettää jopa
miljardeja**

Kaivosteollisuus ry 17.10.2025

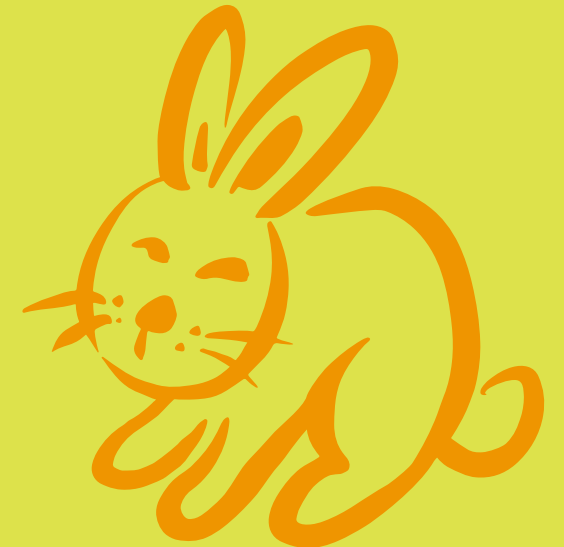
Hannukainen Miningin infotilaisuus 7.4.2026

Info- ja keskustelutilaisuus:
**Koboltti ja harvinaiset
maametallit Kolarissa**

Ti 7.4.2026 klo 15-17 Kellokas
Tunturintie 54, Äkäslompola
Kahvitarjoilu klo 14:30 alkaen

www.hannukainenmining.fi

KIITOS

Alava
Hotelli Ylläshumina

Hotelli Ylläsrinne

Jemes Sport

Kuer Kievari

Kuukkeli

Lapland Hub

Lapland Hotels

Mailan Putiikki

Nuova Work

Ravintola Rouhe

Ravintola Poro

SportCorner Ylläs

Tunturiflow

Tunturikaluste

Tunturi-Lapin Paino

Velhon kota

Viestintätoimisto Drum

Ylläs Experiences

YlämäkiAlamäki

Äkäslompolo Sport Shop

*Ullaksen
stävät*